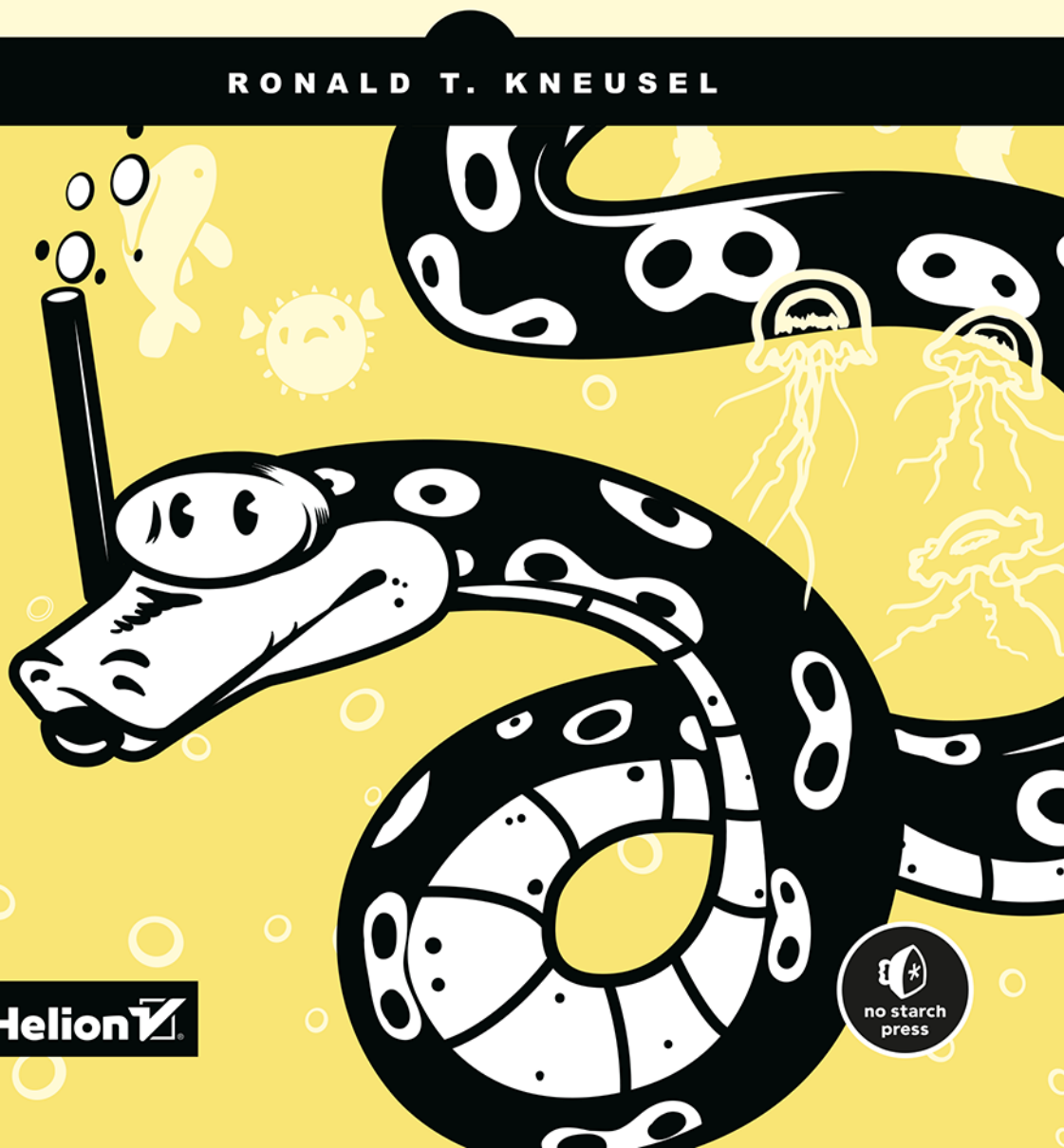

DEEP LEARNING

PRAKTYCZNE WPROWADZENIE
Z ZASTOSOWANIEM ŚRODOWISKA PYTHONA

RONALD T. KNEUSEL

Helion

Tytuł oryginału: Practical Deep Learning A Python-Based Introduction

Tłumaczenie: Krzysztof Sawka

ISBN: 978-83-283-8859-8

Copyright © 2021 by Ronald T. Kneusel. Title of English-language original: Practical Deep Learning: A Python-Based Introduction, ISBN 9781718500747, published by No Starch Press Inc. 245 8th Street, San Francisco, California United States 94103. The Polish-language edition Copyright © 2022 by Helion S.A. under license by No Starch Press Inc. All rights reserved.

The following images are reproduced with permission. Figure 4-2: the middle image is licensed under the Creative Commons Attribution 2.0 Generic license (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Border_Collie_liver_portrait.jpg) and the right image is licensed under the Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported license (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lynn-red_merle_Aussie_12_Months.jpg).

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from the Publisher.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<https://helion.pl/user/opinie/delepw>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Pliki z przykładami omawianymi w książce można znaleźć pod adresem:

<https://ftp.helion.pl/przyklady/delepw.zip>

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

WWW: <https://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

PRZEDMOWA	13
PODZIĘKOWANIA	16
WSTĘP	17
1	
PIERWSZE KROKI	24
Środowisko operacyjne	24
NumPy	25
scikit-learn	25
Keras i TensorFlow	25
Instalacja narzędzi	26
Podstawy algebry liniowej	27
Wektory	27
Macierze	28
Mnożenie wektorów i macierzy	28
Statystyka i prawdopodobieństwo	30
Statystyka opisowa	30
Rozkłady prawdopodobieństwa	31
Testy statystyczne	32
Procesory graficzne (GPU)	33
Podsumowanie	33
2	
KORZYSTANIE Z PYTHONA	34
Interpreter Pythona	34
Instrukcje i białe znaki	35
Zmienne i podstawowe struktury danych	36
Przedstawianie liczb	37
Zmienne	37
łańcuchy znaków	38
Listy	38
Słowniki	42

Struktury sterowania	43
Instrukcje if-elif-else	43
Pętle for	44
Pętle while	46
Instrukcje break i continue	47
Instrukcja with	48
Obsługa błędów za pomocą bloków try-except	48
Funkcje	49
Moduły	51
Podsumowanie	53
3	
BIBLIOTEKA NUMPY	54
Dlaczego NumPy?	54
Tablice a listy	55
Testowanie szybkości tablic i list	56
Podstawowe tablice	58
Definiowanie tablicy za pomocą funkcji, np. array	59
Definiowanie tablic wypełnionych zerami i jedynekami	62
Dostęp do elementów tablicy	64
Indeksowanie tablicowe	64
Uzyskiwanie wycinków tablicy	65
Wielokropek	68
Operatory i rozgłaszanie	69
Dane wejściowe i wyjściowe tablic	72
Liczby losowe	75
Biblioteka NumPy i obrazy	76
Podsumowanie	78
4	
PRACA Z DANymi	79
Klasy i etykiety	79
Cechy i wektory cech	80
Rodzaje cech	81
Dobór cech i kłątwa wymiarowości	83
Własności dobrego zestawu danych	86
Interpolacja i ekstrapolacja	86
Główny rozkład prawdopodobieństwa	89
Rozkład a priori	89
Przykłady mylące	90
Rozmiar zestawu danych	91
Przygotowanie danych	92
Skalowanie cech	92
Brakujące cechy	97

Dane uczące, walidacyjne i testowe	98
Trzy podzbiory	98
Dzielenie zestawu danych	99
k-krotny sprawdzian krzyżowy	105
Analiza danych	107
Wyszukiwanie problemów z danymi	107
Opowieści ku przestrodze	112
Podsumowanie	113
5	
BUDOWANIE ZESTAWÓW DANYCH	114
Kosańce (zestaw danych Iris)	114
Nowotwory piersi (zestaw danych Breast Cancer)	117
Cyfry zapisane pismem odręcznym (zestaw danych MNIST)	119
Różne obrazy (zestaw danych CIFAR-10)	122
Rozszerzanie danych	124
Dlaczego należy rozszerzać dane uczące?	125
Sposoby rozszerzania danych	126
Rozszerzanie zestawu danych Iris	127
Rozszerzanie zestawu danych CIFAR-10	133
Podsumowanie	138
6	
KLASYCZNE UCZENIE MASZYNOWE	139
Algorytm najbliższego centroidu	140
Algorytm k najbliższych sąsiadów	144
Naiwny klasyfikator Bayesa	146
Drzewa decyzyjne i lasy losowe	150
Rekurencja	153
Budowanie drzew decyzyjnych	154
Lasy losowe	155
Maszyny wektorów nośnych	157
Marginesy	157
Wektory nośne	159
Optymalizacja	160
Jądra	160
Podsumowanie	161
7	
EKSPERYMENTOWANIE Z KLASYCZNYMI MODELAMI	162
Eksperymenty z użyciem zestawu danych Iris	162
Testowanie klasycznych modeli	163
Implementacja klasyfikatora najbliższego centroidu	167

Eksperymenty z użyciem zestawu danych Breast Cancer	168
Dwa pierwsze przebiegi testowe	169
Skutek losowych podziałów	172
Dodawanie k-krotnego sprawdzianu krzyżowego	174
Poszukiwanie hiperparametrów	179
Eksperymenty z użyciem zestawu danych MNIST	185
Testowanie klasycznych modeli	185
Analiza czasu działania	192
Eksperymenty z głównymi składowymi analizy PCA	195
Tasowanie zestawu danych	197
Podsumowanie klasycznych modeli	199
Algorytm najbliższego centroidu	199
Algorytm k najbliższych sąsiadów	200
Naiwny klasyfikator Bayesa	200
Drzewa decyzyjne	201
Lasy losowe	201
Maszyny wektorów nośnych	202
Kiedy używać klasycznych modeli?	202
Korzystanie z małych zestawów danych	202
Ograniczone zasoby obliczeniowe	203
Dostęp do wyjaśnialnych modeli	203
Praca z danymi wektorowymi	203
Podsumowanie	204

8

WPROWADZENIE DO SIECI NEURONOWYCH

Anatomia sieci neuronowej	206
Neuron	207
Funkcje aktywacji	208
Architektura sieci	212
Warstwy wyjściowe	214
Wagi i obciążenia	216
Implementacja prostej sieci neuronowej	217
Przygotowanie zestawu danych	217
Implementacja sieci neuronowej	219
Uczenie i testowanie sieci neuronowej	221
Podsumowanie	223

9

UCZENIE SIECI NEURONOWEJ

Ogólny opis	224
Algorytm gradientu prostego	225
Wyszukiwanie minimów	227
Aktualizowanie wag	229

Stochastyczny spadek wzdłuż gradientu	230
Grupy i minigrupy	230
Funkcje wypukłe i niewypukłe	232
Kończenie uczenia	233
Aktualizowanie współczynnika uczenia	234
Momentum	235
Propagacja wsteczna	235
Propagacja wsteczna — ujęcie pierwsze	236
Propagacja wsteczna — ujęcie drugie	240
Funkcje straty	243
Błąd bezwzględny i błąd średniokwadratowy	244
Entropia krzyżowa	245
Inicjalizowanie wag	246
Przetrenowanie i regularyzacja	248
Przetrenowanie	248
Regularyzacja	251
Regularyzacja L2	251
Porzucanie	253
Podsumowanie	255

10

EKSPERYMENTOWANIE Z SIECIAMI NEURONOWYMI257

Nasz zestaw danych	257
Klasa MLPClassifier	258
Struktura sieci i funkcje aktywacji	259
Kod	259
Wyniki	263
Rozmiar grupy	267
Podstawowy współczynnik uczenia	271
Rozmiar zbioru uczącego	274
Regularyzacja L2	275
Momentum	278
Inicjalizacja wag	279
Kolejność cech	284
Podsumowanie	286

11

OCENIANIE MODELI287

Definicje i założenia	287
Dlaczego dokładność jest niewystarczająca?	288
Macierz pomyłek 2×2	290
Wskaźniki wyprowadzane z macierzy pomyłek	293
Wyprowadzanie wskaźników na podstawie macierzy pomyłek	294
Interpretowanie modeli za pomocą wskaźników	297

Zaawansowane wskaźniki	299
Informatywność i nacechowanie	300
Wskaźnik F1	300
Współczynnik kappa Cohena	301
Współczynnik korelacji Matthewsza	302
Implementacja zaawansowanych wskaźników	302
Krzywa charakterystyki operacyjnej odbiornika	304
Dobór modeli	304
Rysowanie wykresu wskaźników	306
Analiza krzywej ROC	307
Porównywanie modeli za pomocą analizy ROC	310
Generowanie krzywej ROC	312
Krzywa precyzji-czułości	314
Przypadki wieloklasowe	315
Rozszerzanie macierzy pomyłek	315
Obliczanie dokładności ważonej	318
Wieloklasowy współczynnik korelacji Matthewsza	321
Podsumowanie	322
12	
WPROWADZENIE DO SPLOTOWYCH SIECI NEURONOWYCH	323
Dlaczego splotowe sieci neuronowe?	324
Splot	325
Skanowanie za pomocą jądra	325
Splot w przetwarzaniu obrazów	328
Anatomia splotowej sieci neuronowej	329
Różne typy warstw	330
Przepuszczanie danych przez sieć splotową	332
Warstwy splotowe	333
Mechanizm działania warstwy splotowej	333
Korzystanie z warstwy splotowej	336
Wielokrotne warstwy splotowe	339
Inicjalizacja warstwy splotowej	340
Warstwy łączące	340
Warstwy w pełni połączone	343
Pełne warstwy splotowe	344
Krok po kroku	346
Podsumowanie	349
13	
EKSPERYMENTOWANIE Z BIBLIOTEKĄ KERAS I ZESTAWEM DANYCH MNIST	351
Budowanie sieci splotowych w bibliotece Keras	352
Wczytywanie danych MNIST	352
Budowanie modelu	354

Uczenie i ocena modelu	356
Tworzenie wykresu funkcji błędu	358
Podstawowe eksperymenty	360
Eksperymenty na architekturze	361
Rozmiar zbioru uczącego, minigrup oraz liczba epok	365
Optymalizatory	369
Pełne sieci splotowe	371
Budowa i trenowanie modelu	371
Przygotowanie obrazów testowych	374
Testowanie modelu	375
Potasowane cyfry MNIST	383
Podsumowanie	384
14	
EKSPERYMENTOWANIE Z ZESTAWEM DANYCH CIFAR-10	386
Zestaw CIFAR-10 — przypomnienie	386
Praca na pełnym zestawie CIFAR-10	387
Budowanie modeli	388
Analizowanie modeli	392
Zwierzę czy pojazd?	395
Model binarny czy wieloklasowy?	400
Uczenie transferowe	405
Strojenie modelu	411
Przygotowanie zestawów danych	412
Dostosowanie modelu do strojenia	415
Testowanie modelu	418
Podsumowanie	420
15	
STUDIUM PRZYPADKU: KLASYFIKOWANIE PRÓBEK DŹWIĘKOWYCH	421
Budowanie zestawu danych	422
Rozszerzanie zestawu danych	423
Wstępne przetwarzanie danych	427
Klasyfikowanie cech dźwiękowych	430
Modele klasyczne	430
Tradycyjna sieć neuronowa	432
Splotowa sieć neuronowa	433
Spektrogramy	439
Klasyfikowanie spektrogramów	443
Inicjalizacja, regularyzacja i normalizacja wsadowa	445
Analiza macierzy pomyłek	448
Zespoły	449
Podsumowanie	454

16	
DALSZE KROKI	456
Co dalej z sieciami splotowymi?	456
Uczenie przez wzmacnianie i uczenie nienadzorowane	457
Generatywne sieci przeciwstawne	458
Rekurencyjne sieci neuronowe	459
Zasoby internetowe	459
Konferencje	460
Książka	462
Cześć i dzięki za ryby	462
SKOROWIDZ	463

1

Pierwsze kroki

ROZDZIAŁ TEN STANOWI WPROWADZENIE DO NASZEGO ŚRODOWISKA OPERACYJNEGO ORAZ ZAWIERA SZCZEGÓŁY JEGO KONFIGURACJI. ZNAJDZIESZ TU TAKŻE POWTÓRZENIE PEWNYCH ELEMENTÓW MATEMATYKI, z których będziemy korzystać w dalszej części książki. Ostatni podrozdział został poświęcony krótkiemu omówieniu procesorów graficznych (ang. graphic processing unit — GPU), które mają duże znaczenie w uczeniu głębokim. Na szczęście w naszym przypadku nie odgrywają istotnej roli, dlatego nie musisz się martwić; korzystanie z tej książki nie będzie wiązało się z niespodziewanymi olbrzymimi kosztami.

Środowisko operacyjne

W tym podrozdziale zajmiemy się opisem środowiska, z którego będziemy korzystać aż do końca książki. Zakładamy tu, że używasz 64-bitowego Linuksa. Rodzaj dystrybucji nie jest zbyt istotny, ale żeby dodatkowo ułatwić wybór, przyjmijmy także, że korzystamy z Linuksa Ubuntu 20.04. Mając na uwadze znakomite wsparcie dystrybucji Ubuntu, uważamy, że nowsza wersja nie powinna powodować problemów. Python jest naszym *lingua franca*, powszechnym językiem uczenia maszynowego. Dokładniej mówiąc, będziemy używać Pythona w wersji 3.8.2; jest to wersja dostępna w Ubuntu 20.04.

Przyjrzyjmy się pokrótce używanym przez nas narzędziom Pythona.

NumPy

NumPy jest biblioteką Pythona dodającą do środowiska przetwarzanie tablicowe. Listy Pythona można wykorzystywać jako jednowymiarowe tablice, jednak w praktyce są zbyt powolne i ograniczone. Biblioteka NumPy dodaje funkcje tablicowe, których brakuje Pythonowi; są one niezbędne w wielu zastosowaniach naukowych. NumPy stanowi bibliotekę bazową wykorzystywaną przez wszystkie pozostałe biblioteki, z których będziemy korzystać.

scikit-learn

Wszystkie omówione w tej książce tradycyjne modele uczenia maszynowego dostępne są w znakomitej bibliotece **scikit-learn** (czyli `sklearn`, jak jest nazywana po wczytaniu do Pythona). Zwróć uwagę, że zapis nazwy pozbawiony jest dużych liter, gdyż takiej właśnie notacji używają konsekwentnie sami twórcy w dokumentacji biblioteki. Biblioteka ta wykorzystuje tablice NumPy. Implementuje ona interfejs ustandaryzowany dla wielu różnych modeli uczenia maszynowego, a także całe mnóstwo funkcji, o których nie zdążę nawet wspomnieć. Bardzo polecam zapoznanie się z oficjalną dokumentacją `sklearn` (<https://scikit-learn.org/stable/index.html>) w miarę ustawicznego zapoznawania się z uczeniem maszynowym i narzędziami służącymi do projektowania modeli.

Keras i TensorFlow

Samo w sobie zrozumienie uczenia głębokiego nie jest łatwe, nie wspominając nawet o jego wydajnej oraz poprawnej implementacji, dlatego zamiast próbować rozpisywać od podstaw splotową sieć neuronową, skorzystamy z popularnego, aktywnie rozwijanego narzędzia. Od samego początku społeczność uczenia głębokiego wspiera rozwój narzędzi ułatwiających korzystanie z sieci głębokich i udostępnia otwarte narzędzia objęte bardzo przyjaznymi licencjami. W czasie pisania tej książki dostępnych jest wiele popularnych narzędzi przygotowanych z myślą o Pythonie. Są to między innymi:

- Keras,
- PyTorch,
- Caffe,
- Caffe2,
- Apache MXnet.

Niektóre z tych narzędzi są prężnie rozwijane, o innych stopniowo zapominamy. Obecnie jednak jednym z mających najbardziej oddaną społeczność jest biblioteka Keras, wykorzystująca z kolei bibliotekę TensorFlow, dlatego będziemy z niej korzystać w tej książce.

Keras (<https://keras.io/>) jest biblioteką uczenia głębokiego wykorzystującą do działania bibliotekę **TensorFlow** (<https://www.tensorflow.org/>). Z kolei TensorFlow to otwarty produkt firmy Google, implementujący kluczowe funkcje głębokich sieci neuronowych na wielu różnych platformach. Wybraliśmy bibliotekę

Keras nie tylko z powodu popularności i błyskawicznego rozwoju, lecz także dlatego, że jest prosta w obsłudze. Naszym celem jest zrozumienie uczenia głębokiego w stopniu umożliwiającym implementowanie modeli, a następnie korzystanie z nich przy minimum złożoności programistycznej.

Instalacja narzędzi

Nie jesteśmy w stanie opisać procesu instalacji narzędzi na wszystkich systemach operacyjnych i na wszystkich konfiguracjach sprzętowych. Zamiast tego zaprezentujemy instrukcje opisujące krok po kroku proces instalacji dla określonego systemu operacyjnego będącego naszym systemem referencyjnym. Etapy te, wraz z minimalnymi wymaganymi wersjami bibliotek, powinny wystarczyć większości czytelników do przygotowania działającego środowiska roboczego.

Pamiętaj, że zakładamy pracę w środowisku linuxowym, dokładniej w dystrybucji Ubuntu 20.04. Ubuntu jest szeroko rozpowszechnioną dystrybucją Linuksa i działa na niemal każdym nowym komputerze. Inne dystrybucje Linuksa również sprawdzą się jako środowisko pracy, podobnie jak system macOS, ale podane tu instrukcje są przeznaczone dla dystrybucji Ubuntu. Społeczność uczenia maszynowego raczej nie korzysta z systemu Windows. Istnieją jednak narzędzia przystosowane do tego systemu; zatem odważny czytelnik może spróbować także tam swych sił¹.

Świeżo zainstalowana dystrybucja Ubuntu 20.04 zawiera domyślnie środowisko Python 3.8.2. W celu zainstalowania pozostałych pakietów musimy wejść do powłoki i wpisać poniższe polecenia w podanej kolejności:

```
$ sudo apt-get update
$ sudo apt-get install python3-pip
$ sudo apt-get install build-essential python3-dev
$ sudo apt-get install python3-setuptools python3-numpy
$ sudo apt-get install python3-scipy libatlas-base-dev
$ sudo apt-get install python3-matplotlib
$ pip3 install scikit-learn
$ pip3 install tensorflow
$ pip3 install pillow
$ pip3 install h5py
$ pip3 install keras
```

Po zakończeniu instalacji będziemy dysponować następującymi wersjami narzędzi i bibliotek:

¹ Nie jest to do końca prawda. System Windows jest dobrze wspierany pod względem środowiska Python i bibliotek uczenia maszynowego. Osoby zainteresowane mogą chcieć zainstalować środowisko **Anaconda**, a następnie dołączyć wymagane biblioteki; opisane w książce przykłady działają zarówno w Linuksie, jak i w systemie Windows — *przyp. tłum.*

```
NumPy 1.17.4
sklearn 0.23.2
keras 2.4.3
tensorflow 2.2.0
pillow 7.0.0
h5py 2.10.0
matplotlib 3.1.2
```

Biblioteka `pillow` służy do przetwarzania obrazów, `h5py` pozwala na pracę z plikami w formacie `HDF5`, natomiast `matplotlib` umożliwia tworzenie wykresów. `HDF5` to ogólny, hierarchiczny format plików służący do przechowywania danych naukowych. Biblioteka `Keras` przechowuje w tym formacie parametry modelu.

W dwóch następnych podrozdziałach znajdziesz łagodne wprowadzenie do pewnych pojęć matematycznych spotykanych w dalszej części książki.

Podstawy algebry liniowej

Przyjrzyjmy się teraz wektorom i macierzom. Opisujący te twory dział matematyki nazywany jest **algebrą liniową** lub teorią macierzy. Jak można się domyślić, algebra liniowa jest całkiem skomplikowaną dziedziną. Nam wystarczy wiedzieć, czym jest wektor oraz macierz, a także jak mnożymy dwa wektory, dwie macierze lub wektor przez macierz. Przekonamy się później, że dzięki temu uzyskujemy bardzo przydatny mechanizm implementowania określonych modeli, zwłaszcza sieci neuronowych.

Zacznijmy od wektorów.

Wektory

Wektor (ang. *vector*) jest jednowymiarową listą wartości liczbowych. W ujęciu matematycznym może przybierać on następującą postać:

$$a = [0,1,2,3,4]$$

Trzeci element jest zapisywany jako $a_2 = 2$. Zwróć uwagę, że korzystamy z konwencji programistycznej, zgodnie z którą indeksy wyznaczamy od wartości 0, zatem a_2 daje nam trzeci element wektora.

Powyższy wektor zapisaliśmy poziomo, dlatego nazywamy go **wektorem wierszowym** (ang. *row vector*). Jednak wektory stosowane w wyrażeniach matematycznych zazwyczaj są zapisywane w pionie:

$$a = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{bmatrix}$$

Wektor zapisywany w pionie nazywany jest **wektorem kolumnowym** (ang. *column vector*). W naszym przykładzie zawiera on pięć elementów, dlatego mówimy, że jest pięcioelementowym wektorem kolumnowym. W tej książce wektor symbolizuje pojedynczą **próbę** (ang. *sample*), czyli jeden zestaw cech wprowadzanych na wejściu modelu.

W ujęciu matematycznym wektory służą do reprezentowania punktów w przestrzeni. Jeżeli weźmiemy dwuwymiarową płaszczyznę kartezjańską, to wyznaczamy położenie danego punktu za pomocą dwuelementowego wektora (x, y) , gdzie x stanowi odległość wzdłuż osi x , natomiast y jest odległością wzdłuż osi y . Wektor taki określa punkt w dwóch wymiarach, mimo że sam jest jednowymiarowy. Gdybyśmy mieli punkt w trzech wymiarach, musielibyśmy użyć wektora trójelementowego (x, y, z) .

W uczeniu maszynowym wektory służą często do symbolizowania sygnałów wejściowych do modelu, dlatego pracujemy z dziesiątkami, a nawet setkami wymiarów. Oczywiście nie jesteśmy w stanie zaznaczać ich na wykresie jako punktów w przestrzeni, ale tym właśnie są w ujęciu matematycznym. Jak się przekonamy, niektóre modele, na przykład algorytm k najbliższych sąsiadów, wykorzystują wektory cech właśnie jako punkty w wielowymiarowej przestrzeni.

Macierze

Macierz (ang. *matrix*) jest dwuwymiarową tablicą zawierającą wartości liczbowe, w której dany element określamy za pomocą numeru wiersza i kolumny. Poniżej widzimy przykładową macierz:

$$a = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{bmatrix}$$

Jeżeli odnosimy się do liczby 6, to zapisujemy $a_{1,2} = 6$. Ponownie indeksujemy tu od wartości 0. Macierz a zawiera po trzy wiersze i kolumny, dlatego nazywamy ją macierzą 3×3 .

Mnożenie wektorów i macierzy

Mnożenie dwóch wektorów jest niezmiernie proste; wystarczy pomnożyć elementy znajdujące się na tych samych pozycjach. Na przykład:

$$[1,2,3] \cdot [4,5,6] = [4,10,18]$$

Jest to najczęściej spotykany sposób mnożenia tablicy podczas używania biblioteki NumPy i będziemy z niego bardzo często korzystać w kolejnych rozdziałach. Jednak w typowej matematyce nie jest on zbyt często używany.

W przypadku klasycznie matematycznego iloczynu wektorów musimy brać pod uwagę fakt, czy są one wierszowe, czy kolumnowe. Będziemy pracować na dwóch wektorach: $A = (a, b, c)$ i $B = (d, e, f)$, które, zgodnie z przyjętą matematyczną konwencją, są domyślnie kolumnowe. Dodanie indeksu górnego T

przekształca wektor kolumnowy w wierszowy. Matematycznie dopuszczalnymi sposobami mnożenia A i B są:

$$AB^T = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} [d \quad e \quad f] = \begin{bmatrix} ad & ae & af \\ bd & be & bf \\ cd & ce & cf \end{bmatrix}$$

Operacja ta nazywana jest **iloczynem zewnętrznym** (ang. *outer product*). Z kolei operacja

$$A^T B = [a \quad b \quad c] \begin{bmatrix} d \\ e \\ f \end{bmatrix} = ad + be + cf$$

jest **iloczynem wewnętrznym** (ang. *inner product*), znanym także jako **iloczyn skalarny** (ang. *dot product*). Zwróć uwagę, że w wyniku iloczynu zewnętrznego otrzymujemy macierz, a rezultatem iloczynu wewnętrznego jest pojedyncza liczba (**skalar**).

Podczas mnożenia macierzy i wektora ten drugi zazwyczaj znajduje się po prawej stronie macierzy. Operację można przeprowadzić tylko wtedy, gdy liczba kolumn macierzy jest równa liczbie elementów wektora (który również w tym przypadku powinien być kolumnowy). W konsekwencji otrzymujemy wektor o liczbie elementów równej liczbie wierszy macierzy ($ax + by + cz$ jest jednym elementem).

Na przykład:

$$\begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ax + by + cz \\ dx + ey + fz \end{bmatrix}$$

Pomnożyliśmy tu macierz 2×3 przez wektor kolumnowy 3×1 , dzięki czemu otrzymaliśmy wektor 2×1 . Zwróć uwagę, że liczba kolumn macierzy i wierszy wektora musi być taka sama, w przeciwnym razie nie można wykonać operacji mnożenia. Ponadto wartości w wektorze wynikowym są sumami iloczynów macierzy i wektora. Ta sama reguła dotyczy iloczynu dwóch macierzy:

$$\begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \\ E & F \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} aA + bC + cE & aB + bD + cF \\ aA + eC + fE & dB + eD + fF \end{bmatrix}$$

Iloczyn macierzy 2×3 przez macierz 3×2 dał nam macierz 2×2 .

Podczas omawiania sieci spłotowych będziemy pracować z tablicami trój-, a nawet czterowymiarowymi. Obiekty takie są nazywane **tensorami** (ang. *tensor*). Jeśli wyobrazisz sobie stos macierzy mających takie same rozmiary, otrzymasz tensor trójwymiarowy; w takim przypadku pierwszy indeks służy do określenia interesującej nas macierzy, a za pomocą dwóch pozostałych wyznaczamy interesujący nas element tejże macierzy. Z kolei jeżeli ułożysz stos trójwymiarowych tensorów,

to otrzymasz tensor czterowymiarowy, w którym pierwszy indeks wyznacza interesujący nas tensor trójwymiarowy.

Główne wnioski z tego podrozdziału są takie, że wektory mają jeden wymiar, macierze mają dwa wymiary, istnieją pewne reguły mnożenia tych obiektów, a także że nasze biblioteki będą korzystać w pewnym momencie z czterowymiarowych tensorów. Jeszcze wrócimy do tych wniosków w dalszej części książki.

Statystyka i prawdopodobieństwo

Działy statystyki i probabilistyki są tak rozległe, że często można jedynie wspomnieć o nich zaledwie kilka słów albo od razu napisać poświęconą im całą książkę czy dwie. Z tego powodu wspomnę tu jedynie o niektórych kluczowych aspektach i pozostawię Ci dokończanie się w tych tematach zależnie od Twoich potrzeb. Zakładam, że na podstawie rzutów monetą i kostką pozyskałeś pewną elementarną wiedzę na temat prawdopodobieństwa.

Statystyka opisowa

Podczas przeprowadzania eksperymentów musimy zgłaszać wyniki w jakiś znaczący sposób. W naszym przypadku oznacza to zazwyczaj określanie wartości średniej plus minus wartość znana jako **błąd standardowy średniej** (ang. *standard error of the mean* — *SE*). Zdefiniujmy ten błąd na przykładzie.

W przypadku dużej liczby pomiarów x , na przykład długości określonej części kwiatu, możemy obliczyć średnią (\bar{x}) przez dodanie wszystkich wartości i podzielenie tej sumy przez liczbę wszystkich dodanych wartości. Po otrzymaniu średniej możemy obliczyć średnią rozpiętość poszczególnych wartości wokół średniej poprzez odjęcie każdej wartości od średniej, podniesienie wyniku do kwadratu, a następnie zsumowanie tak otrzymanych wartości i podzielenie otrzymanej sumy przez liczbę elementów minus jeden. W ten sposób uzyskujemy **wariancję** (ang. *variance*). Pierwiastek kwadratowy z wariancji nazywany jest **odchyleniem standardowym** (σ , ang. *standard deviation*), do którego powrócimy za chwilę. Za pomocą odchylenia standardowego możemy policzyć błąd standardowy jako $SE = \sigma/\sqrt{n}$, gdzie n jest liczbą wartości użytych do obliczenia średniej. Im mniejsza jest wartość SE , tym wartości są ściślej upakowane wokół średniej. Możemy interpretować tę wartość jako niepewność dotyczącą średniej. Zgodnie z nią przewidujemy, że rzeczywista wartość średnia (której nie znamy) mieści się w przedziale między $\bar{x} - SE$ a $\bar{x} + SE$.

Czasami zastępujemy średnią medianą. **Mediana** (ang. *median*) jest wartością środkową, poniżej której znajduje się dokładnie połowa prób. Aby określić medianę danego zestawu wartości, najpierw sortujemy je numerycznie, a następnie wyznaczamy wartość środkową. W przypadku nieparzystej liczby elementów próby wartość tę wyznacza środkowy element, natomiast jeżeli mamy parzystą liczbę elementów, medianą jest wartość średnia między dwoma środkowymi elementami. Mediana czasami okazuje się lepsza od średniej, jeżeli próby nie mają

dobrego, równomiernego rozrzutu wokół średniej. Klasycznym przykładem są dochody. Kilka najbogatszych osób tak przesuwają średnią do góry, że przestaje ona mieć większe znaczenie. Rozsądniejszym rozwiązaniem okazuje się mediana, która ukazuje jedną połowę osób zarabiających mniej i drugą zawierającą ludzi o wyższych dochodach.

W późniejszych rozdziałach będziemy zajmować się **statystyką opisową** (ang. *descriptive statistics*). Są to wartości obliczone dla zestawu danych, pomagające zrozumieć jego własności. Przed chwilą wymieniałem trzy takie wartości: średnią, medianę i odchylenie standardowe. Nauczmy się je interpretować i zaznaczać na wykresach w celu lepszego zrozumienia zestawów danych.

Rozkłady prawdopodobieństwa

W tej książce będziemy korzystać z pojęcia **rozkładu prawdopodobieństwa** (ang. *probability distribution*). Można traktować go jako swoistą wyrocznię, która, zapytana, przepowie jakąś liczbę lub zbiór liczb. Na przykład podczas uczenia modelu korzystamy z liczb lub zbiorów liczb, które mierzymy; liczby te biorą się z danego rozkładu prawdopodobieństwa. Jest to tak zwany **rozkład główny** (ang. *parent distribution*). Możemy traktować go jako generator danych dostarczanych do modelu; w bardziej filozoficznym ujęciu jest to idealny zestaw danych, którego przybliżenie stanowią nasze dane.

Istnieje wiele różnych rozkładów prawdopodobieństwa; niektóre z nich mają nawet własne nazwy. Dwoma najpowszechniejszymi są rozkład jednostajny i normalny. Niewątpliwie miałeś już do czynienia z rozkładem jednostajnym: ma on miejsce podczas rzucania kostką do gry. Skoro kostka ma sześć ścian, to wiemy, że prawdopodobieństwo wyrzucenia dowolnej wartości od 1 do 6 jest jednakowe. Jeżeli rzucimy kostką sto razy i spisujemy otrzymywane wyniki, to zauważymy, że każdy numer został wyrzucony w przybliżeniu jednakową liczbę razy oraz że na dłuższą metę łatwo uwierzyć, że wartości te się wyrównają.

Rozkład jednostajny (ang. *uniform distribution*) jest wyrocznią, która z jednakowym prawdopodobieństwem może udzielić nam każdej z dopuszczalnych odpowiedzi. W ujęciu matematycznym zapisujemy go jako $U(a, b)$, gdzie litera U oznacza rozkład jednostajny (od ang. *uniform*), natomiast a i b wyznaczają zakres wartości losowanych z tego rozkładu. Dopuszczalne są liczby rzeczywiste, chyba że jawnie wymusimy losowanie wyłącznie liczb całkowitych. Symbolicznie zapisujemy $x \sim U(0, 1)$, co oznacza, że x jest wartością zwracaną przez wyrocznię losującą z jednakowym prawdopodobieństwem dane z zakresu liczb rzeczywistych w przedziale $(0, 1)$. Nawiasy otwarte („(” i „)”) przy oznaczaniu przedziałów oznaczają przedział otwarty, czyli taki, w którym wartości graniczne są wykluczone z przedziału, natomiast nawiasy zamknięte („[” i „]”) wyznaczają przedział domknięty, uwzględniający w przedziale wartość graniczną oznaczoną takim nawiasem. Zatem $U[0, 1)$ zwraca wartości w przedziale od 0 do 1, gdzie wartość 0 jest uwzględniona w przedziale, natomiast wartość 1 zostaje pominięta.

Wykres **rozkładu normalnego** (ang. *normal distribution*), zwanego także **rozkładem Gaussa** (ang. *Gaussian distribution*) przybiera kształt dzwonowaty; w takim

przypadku jedna wartość ma największe prawdopodobieństwo wystąpienia, natomiast prawdopodobieństwo wystąpienia innych wartości maleje wraz z oddalaniem się od tego punktu. Najbardziej prawdopodobną wartością jest średnia \bar{x} , natomiast parametrem określającym szybkość redukcji prawdopodobieństwa do zera (które jednak zawsze pozostaje niezerowe) jest odchylenie standardowe σ (sigma). W naszym przypadku jeżeli chcemy losować próbę z rozkładu normalnego, zapiszemy $x \sim N(\bar{x}, \sigma)$, co oznacza, że x jest losowana z rozkładu normalnego o średniej \bar{x} i odchyleniu standardowym σ .

Testy statystyczne

Kolejnym zagadnieniem, które będzie pojawiać się od czasu do czasu, jest koncepcja **testu statystycznego** (ang. *statistical test*), czyli pomiaru służącego do określania prawdziwości danej hipotezy. Zazwyczaj hipoteza odnosi się do zbiorów pomiarów; mianowicie hipoteza zakłada, że dwa zbiory pomiarów wywodzą się z tego samego rozkładu głównego. Jeżeli statystyka obliczona na podstawie testu wykracza poza pewien określony zakres, to odrzucamy hipotezę i stwierdzamy, że mamy dowód na pochodzenie obydwu zestawów danych z dwóch *różnych* rozkładów.

Tutaj będziemy zazwyczaj używać **testu t**, powszechnego testu statystycznego, w którym przyjmujemy rozkład normalny danych. Skoro zakładamy, że rozkład danych jest normalny, co może, ale nie musi być prawdą, to test ten nazywamy **testem parametrycznym** (ang. *parametric test*).

Czasami będziemy korzystać z **testu U Manna-Whitneya**, który przypomina test t, gdyż pomaga określić, czy dane dwie próby pochodzą z tego samego rozkładu głównego, nie zakładamy tu jednak odgórnie określonego rozkładu danych. Jest to przykład **testu nieparametrycznego** (ang. *nonparametric test*).

Bez względu na to, czy test jest parametryczny, czy nieparametryczny, zawsze otrzymujemy ostatecznie tak zwaną **wartość p** (ang. *p-value*). Stanowi ona prawdopodobieństwo wystąpienia obliczonej wartości testu w przypadku, gdyby hipoteza o pochodzeniu prób z tego samego rozkładu głównego była prawdziwa. Mała wartość p stanowi dowód na nieprawdziwość hipotezy.

Zazwyczaj granicą wartości p jest 0,05, co oznacza, że w 1 na 20 przypadków możemy zmierzyć daną wartość testu statystycznego (testu t lub U Manna-Whitneya), nawet gdyby próby pochodziły z tego samego rozkładu głównego. Ostatnie lata udowodniły jednak, że taki próg jest zbyt łagodny. Gdy wartość p jest bliska granicy 0,05, ale jej nie przekracza, to zaczynamy uznawać, że może istnieć jakiś dowód zaprzeczający hipotezie. Jeżeli wartość p wynosi, powiedzmy, 0,001 lub nawet mniej, to uzyskujemy mocny dowód na pochodzenie prób z dwóch różnych rozkładów. W takim przypadku mówimy, że różnica jest **statystycznie istotna/znacząca** (ang. *statistically significant*).

Procesory graficzne (GPU)

Jedną z technologii umożliwiających rozwój współczesnego uczenia głębokiego są potężne **procesory graficzne** (ang. *graphics processing unit* — *GPU*). Są to miniaturowe komputery stanowiące część karty graficznej. Pierwotnie zostały zaprojektowane z myślą o grach komputerowych, ale potężne możliwości równoległego przetwarzania operacji zostały dostosowane do skrajnych wymogów obliczeniowych modeli głębokich sieci neuronowych. Mnóstwo postępów z ostatnich lat nie byłoby możliwych bez niesamowitych możliwości obliczeniowych układów GPU, które są dostępne nawet na prostych komputerach stacjonarnych. Liderem w tworzeniu układów GPU przeznaczonych do uczenia głębokiego jest firma NVIDIA, a dzięki technologii **CUDA** (ang. *Compute Unified Device Architecture*) odegrała kluczową rolę w sukcesie uczenia głębokiego. Nie byłoby przesadą stwierdzenie, że bez układów GPU uczenie głębokie w ogóle nie miałyby miejsca, a z pewnością nie byłoby tak rozpowszechnione.

Skoro o tym mowa, nie oczekujemy, że w omawianych modelach muszą być wykorzystywane układy GPU. Będziemy używać na tyle małych zestawów danych i modeli, że do ich uczenia w rozsądnie krótkim czasie wystarczy zwyczajny procesor komputera. Wymusiłoby zresztą ten wybór na etapie instalowania pakietów, ponieważ wybraliśmy wersję biblioteki TensorFlow działającą jedynie na zwykłym procesorze.

Jeżeli dysponujesz kartą graficzną wyposażoną w architekturę CUDA i chcesz skorzystać z niej podczas pracy nad przykładami opisującymi uczenie głębokie, to możesz to zrobić, jeśli jednak nie masz takiego układu graficznego, nie planuj jego zakupu wyłącznie w tym celu. Jeśli korzystasz z układu GPU, przed instalacją pakietów zainstaluj najpierw prawidłowo architekturę CUDA, a następnie bibliotekę TensorFlow obsługującą karty graficzne. Biblioteka scikit-learn korzysta wyłącznie ze zwykłego procesora.

Podsumowanie

W niniejszym rozdziale zapoznaliśmy się z naszym środowiskiem operacyjnym. Następnie omówiliśmy kluczowe biblioteki Pythona, z których będziemy korzystać w dalszej części książki, a także przygotowaliśmy instrukcję instalacji tych narzędzi przy założeniu, że będziesz używać dystrybucji Ubuntu 20.04. Jak już wspomnieliśmy, narzędzia te działają równie dobrze w innych dystrybucjach Linuksa oraz systemach operacyjnych. Przeszliśmy dalej do krótkiego omówienia aparatu matematycznego, który będzie nam później potrzebny, a rozdział zakończyliśmy opisem znaczenia układów GPU oraz wyjaśnieniem, dlaczego nie są wymagane podczas pracy na omawianych tu modelach.

Następny rozdział został poświęcony podstawom Pythona.

Skorowidz

A

aktywacja/pobudzenie, 346
warstwy gęstej, 349
algebra liniowa, 27
macierz, 28
mnożenie
macierzy, 29
macierzy przez wektor, 29
wektorów, 28
tensor, 29
wektor, 27
iloczyn wewnętrzny, 29
iloczyn zewnętrzny, 29
kolumnowy, 28
wierszowy, 27
algorytm
Adadelta, 356, 369
Adagrad, 356
budowania drzew
decyzyjnych, 154
Glorota, 279
gradientu prostego, 225, 229
aktualizowanie wag, 229
znajdowanie minimów,
227
inicjalizacji wag, 445
k najbliższych sąsiadów,
k-NN, 144
hiperparametr, 179
wady, 200
zalety, 199

najbliższego centroidu, 140
wady, 199
zalety, 199
propagacji wstecznej, 235
rozwiązujący, solver, 260
SGD, 230–235, 391
aktualizowanie
współczynnika uczenia,
234
funkcje niewypukłe, 232
funkcje wypukłe, 232
grupy, 230
liczba etapów, 269
minigrupy, 230
momentum, 235
z propagacją wsteczną,
236
sortowania bąbelkowego,
191
tworzenia drzewa
decyzyjnego, 156
wizualizacji t-SNE, 349
algorytmy
rekurencyjne, 153
zachłanne, 155
analiza
czasu działania, 192
danych, 106
elementy odstające, 107
wyszukiwanie
problemów, 107
złe oznakowanie, 107

głównych składowych, PCA,
127, 128, 190, 194
zestaw danych MNIST,
195
AUC, area under curve, 311, 398

B

biblioteka, *Patrz także* moduł
h5py, 27
Keras, 25, 119, 351, 406
librosa, 424
math, 52
matplotlib, 27
NumPy, 25, 54–78
pillow, PIL, 27, 76
scikit-learn, 25
sklearn, 25, 76, 115, 163, 409
TensorFlow, 25
blok try-except, 48
błąd, error, 241, 242
bezwzględny, 244
bieżącej warstwy, 243
dla danych
niepotasowanych, 384
potasowanych, 384
walidacyjnych, 359
dla zbioru uczącego, 359
dla zestawu MNIST, 365
kwadratowy, 238
model głęboki, 394
model płytki, 394
parametr α , 277
parametr μ , 279

błąd, error
różne schematy inicjalizacji,
283
standardowy, 58, 108
standardowy średniej, SE, 30
średniokwadratowy, 244
tasowanie pikseli, 286
Breast Cancer, 117, 168,
Patrz zestaw danych
budowanie
drzew decyzyjnych, 154
etykiet, 401
map cieplnych, 379
modelu CIFAR-10
głębokiego, 389
płytkiego, 389
modelu MNIST, 354
sieci spłotowych, 352
spektrogramów, 441
zestawu danych, 114
CIFAR-10, 123
ESC-10, 422
MNIST, 120
prostego, 217
z obrazami, 413

C

cechy, feature, 20, 80
brakujące, 97
dobór, feature selection, 83
kolejność, 284
centroidy klas, 143
CIFAR-10, 122, 386, *Patrz*
zestaw danych
CNN, convolutional neural
network, 323
CSV, comma-separated
values, 73
CUDA, Compute Unified
Device Architecture, 33
czas uniksowy, epoch time, 51
czułość, sensitivity, recall, hit
rate, *Patrz* wskaźnik TPR,
294, 397
czystość, purity, 155

D

dane
testowe, test data, 98, 172
uczące, training data, 98, 172
walidacyjne, validation data,
98
wejściowe, input, 86
wektorowe, 203
definiowanie
funkcji, 49
tablicy, 59
typu danych, 59
dobór cech, feature selection, 83
dokładność, accuracy, 288, 367
ważona, 318
dopasowanie krzywej, curve
fitting, 248
drzewo
decyzyjne, decision tree,
150
algorytm, 154
wady, 201
zalety, 201
zestaw danych Iris, 152
kd, k-d tree, 194
metryczne, ball tree, 194
uczenia maszynowego, 21
dynamiczny język
programowania, 37

E

efektywne pole recepcyjne,
effective receptive field, 339
ekstrapolacja, extrapolation, 86
entropia krzyżowa, 245
epoka, epoch, 230, 268
liczba, 365
ESC-10, 422, *Patrz* zestaw
danych
etykieta, label, 79, 80

F

filtr, 334
Lanczosa, 337
format pliku, *Patrz* pliki
funkcja, 49
arrange, 65, 67
argsort, 102
array, 59, 60
confusion_matrix, 315
ctime, 52
dot, 71, 72
enumerate, 45
epoch, 276
fit, 276
load, 74
loadtxt, 73
make_classification, 100
ones, 62
pitch_shift, 427
random.normal, 76
random.random, 76
random.seed, 76
range, 44
save, 74
savetxt, 74
savez, 74
savez_compressed, 75
score, 276
shape, 61
sqrt, 52
time, 57
zeros, 62
funkcje
aktywacji, activation
function, 208, 241, 259,
261, 263
h, 216
liniowa, linear function, 208
logistyczna, *Patrz*
sigmoidalna
ReLU, 210, 212, 242, 264
sigmoidalna, sigmoid,
210, 211, 264
tangensa hiperbolicznego,
hyperbolic tangent,
210, 211, 264

- przestępne,
 - transcendental function, 209
- trygonometryczne,
 - trigonometric function, 209
- niewypukłe, 232
- straty, loss function, 225, 238, 243, 245, 392
 - błąd bezwzględny, 244
 - błąd średniokwadratowy, 244
 - dla zbioru uczącego, 439, 446
 - dla zbioru walidacyjnego, 439, 446
 - entropia krzyżowa, 245
 - znajdowanie minimum, 227
- wielomianowe, 249
- wypukłe, 232

G

- GAN, generative adversarial network, 458
- generowanie
 - liczb pseudolosowych, 46, 75
 - sztucznego zestawu danych, 102
 - wartości macierzy pomylek, 292
- Glorot Xavier, 247, 279
- główne składowe, principal component, 128
- gradient prosty, gradient descent, 225
- graf, graph, 206
- grupa, 230

H

- h5py, 27
- He Kaiming, 247

- hiperparametr,
 - hyperparameter, 160, 179
- hiperpłaszczyzna, hyperplane, 157

I

- iloczyn
 - Hadamarda, Hadamard product, 242
 - skalarny, dot product, 29, 71
 - wewnętrzny, inner product, 29, 160
 - zewewnętrzny, outer product, 29
- indeksowanie tablicowe, array indexing, 64
- informatywność, informedness, 300
- inicjalizowanie wag, 246, 281
 - Glorota, Glorot initialization, 247
 - He, 247
- instrukcja
 - break, 47
 - continue, 47
 - if-elif-else, 43
 - with, 48
- interpolacja, interpolation, 86
- interpreter Pythona, 34
- Iris, 114, 162, *Patrz* zestaw danych

J

- jądro, kernel, 161, 325
 - Gausa, Gaussian kernel, 161, 182
 - liniowe, 161
 - RBF, *Patrz* Gausa
 - rezultat użycia, 338
 - skanowanie, 325
- jednostajny główny rozkład prawdopodobieństwa, 89

K

- kanal alfa, 76
- Keras, 25, 119, 351, 406
 - moduł mnist, 353
 - obliczanie wskaźników, 396
 - optymalizatory, 369
 - sieci spłotowe, 352
 - strojenie modelu, 416
 - usuwanie warstwy, 417
 - zestaw danych
 - CIFAR-10, 122
 - MNIST, 119
- k-krotny sprawdzian krzyżowy, 105, 106
 - implementacja, 174
 - zestaw Breast Cancer, 176
- klasa, class, 79
 - DecisionTreeClassifier, 152
 - LinearSVC, 186, 191
 - MLPClassifier, 234, 247, 258, 261
 - konstruktor, 258, 259
 - obiekt, 268
 - RandomForestClassifier, 180
 - SVC, 166, 186, 191, 192
 - SVM, 160
- klasyfikacja, classification, 79
- klasyfikator
 - binarny, 291
 - k-NN, 144, 145
 - strojenie, 179
 - najbliższego centroidu, 143
 - implementacja, 167
 - zestaw danych Iris, 167
 - najbliższego sąsiada, 144
 - typu jeden przeciw reszcie, one versus rest, 400
 - wieloklasowy, 404
- klasyfikowanie
 - cech dźwiękowych
 - modele klasyczne, 430
 - sieć CNN, 434
 - sieć neuronowa, 432
 - spektrogramów, 443

kłątwa wymiarowości, curse of dimensionality, 83, 84
kodowanie gorącojedynkowe, one-hot encoding, 83
kopiowanie listy, 40
korzeń, root, 153
krawędź, edge, 206
krotka, tuple, 42
krzywa
 charakterystyki operacyjnej odbiornika, ROC, 304, 398
 analiza, 307
 generowanie, 312
 porównywanie modeli, 310
 wskaźnik AUC, 311
 precyzji-czułości, PR, 314

L

las losowy, random forest, 155, 156
 strojenie, 180
 wady, 201
 zalety, 201
librosa, 424
liczby
 całkowite, integer, 37, 81
 losowe, random number, 75
 zmiennoprzecinkowe, floating-point number, 37, 81
lista, list, 38, 56
 dodawanie elementów, 39
 kopiowanie, 40
 zwracanie elementów, 40
liść, leaf node, 152
losowanie prób, 102
LSTM, long short-term memory, 459

ł

łańcuch znaków, string, 38

M

macierz, matrix, 28, 56, 71
 mnożenie, 28, 71, 242
 mnożenie przez wektor, 29
 transpozycja, 242
macierze
 dokładności, accuracy matrix, 317
 pomylęk
 10×10, 315
 2×2, 290
 analiza, 448
 generowanie wartości, 292
 modelu lasu losowego, 410
 przypadki wieloklasowe, 315
 rozszerzanie, 315
 wskaźniki, 293, 294
 wykrywanie patologicznych modeli, 317
 wyniki, 293, 452, 453
 wyświetlanie, 403
mapa
 cech, feature map, 331
 ciepłna, heatmap, 379, 382
margins, margin, 158
 maksymalny, 159
 współczynnik tolerancji, 160
maszyna wektorów nośnych, SVM, 157, 159
 hiperparametr, 160
 jądra, 160, 183
 marginesy, 157
 ocena uczenia, 184
 optymalizacja, 160
 strojenie, 181
 wady, 202
 zalety, 202
 zestaw danych Breast Cancer, 185
math, 52
matplotlib, 27

MCC, Matthews correlation coefficient, 302
mediana, median, 30
metoda
 append, 39
 keys, 42
 show, 77
minigrupa, minibatch, 230, 231
 rozmiar, 365
minimum
 funkcji straty, 227
 lokalne, local minimum, 228
MNIST, 119, 185, 189, 192, 351, *Patrz* zestaw danych
mnożenie
 macierzy, 28, 71, 242
 wektorów, 28
model, 20
 binarny, 400
 CIFAR-10
 analizowanie modeli, 392
 budowanie etykiet, 401
 dokładność, 391
 etykiety klas, 399
 głęboki, deep model, 387, 389
 obliczanie wskaźników, 396
 płytki, shallow model, 387, 389
 rozdzielanie kategorii, 395
 testowanie, 390
 uczenie, 390
klasyczny, 139
 algorytm k najbliższych sąsiadów, k-NN, 144, 199
 algorytm najbliższego centroidu, 140, 199
 drzewo decyzyjne, 150, 200
 las losowy, 155, 201
 maszyna wektorów nośnych, SVM, 157, 202
 naiwny klasyfikator Bayesa, 146, 200

klasyfikujący obrazy, 417
MNIST, 354
modyfikowanie
architektury, 362
ocena, 356
uczenie, 356
wynik uczenia, 357
wieloklasowy, 400
modele, 20
analiza czasu działania, 192
cechy, 80
brakujące, 97
dobór, 83
czas uczenia, 368
dokładność, 195
maksymalna, 197
dostosowanie do strojenia,
415
etykiety, 79
interpolacja, 86
k-krotny sprawdzian
krzyżowy, 174
klasy, 79
klasyczne, 139
dane wektorowe, 203
ograniczona moc
obliczeniowa, 203
testowanie, 163
używanie, 202
wektory osadzeń, 408
zestaw danych Breast
Cancer, 170–172, 177,
180, 181
zestaw danych MNIST,
186, 187, 356
kłująca wymiarowości, 83
mylące przykłady danych, 91
ocena uczenia, 170–172,
177, 180, 181
parametry, 86
pojemność, 91
przygotowanie zestawu
danych, 79
rozmiar zestawu danych, 91
strojenie, 411
testowanie, 163, 375, 418

trenowanie, 81, 86, 105,
412, 417
uczenia maszynowego,
139–161
uczenie
nadzorowane, 20
nienadzorowane, 20
wektor cech, 80, 92
zestaw danych, 86
Breast Cancer, 169, 172,
174
Iris, 163
MNIST, 189, 198
modulo, 46
moduł, module, 51
copy, 41
decomposition, 129
metrics, 314, 315
mnist, 353
pdb, 49
pickle, 220
random, 75
time, 51
wavfile, 424
momentum, 235, 278

N

nacechowanie, markedness,
300
nadmierne dopasowania,
overfitting, 156
naiwny klasyfikator Bayesa, 146
wady, 200
zalety, 200
najbliższy
centroid, nearest centroid,
143
sąsiad, nearest neighbor,
144
neuron, 207
niezmienniczość przestrzenna,
spatial invariance, 324
normalizacja, normalizing, 95
wsadowa, 445, 447
zestawu danych, 169

notacja dużego O, 191
NPV, negative predictive
value, 295
NumPy, 25, 54–78
liczby losowe, 75
obrazy, 76
operatory, 69
rozgłaszanie, 69
szybkość biblioteki, 56
tablice, 59
typy danych, 60
wykrawanie wycinków, 68
zestaw danych MNIST, 120

O

obciążenie, bias, 208, 216
obiekt PIL, 77, 137
obliczanie pochodnej
cząstkowej, 238
obraz, 76
odbicie lustrzane, 135
odwrócenie, 134
przycięcie symetryczne, 135
rotacja, 134
obrazy testowe, 374
obsługa błędów, 48
odchylenie standardowe,
standard deviation, 30, 58,
169, 246
jednostkowe, 94
odległość, distance, 142
euklidesowa, Euclidean
distance, 142, 252
odsetek
fałszywie negatywnych,
FNR, 397
fałszywie pozytywnych,
FPR, 397
operacja
łączenia, 341
maksymalizująca, max
pooling, 341
softmax, 214
plotu, 325
symbol *, 335

operacje
 macierzowe, 71
 na wektorach, 71
operator, 69
 dzielenia całkowitego, 70
 T, 242
optymalizator, 369
 czas uczenia, 370
 dokładność, 370
osadzenie, embedding, 405

P

PCA, principal component analysis, 127
perceptron wielowarstwowy, multi-layer perceptron, MLP, 208, *Patrz sieć neuronowa*
pętla
 for, 44
 while, 46
 z oddolnym sprawdzaniem, 46
 z odgórnym sprawdzaniem, 46
pillow, PIL, 27, 76
plik
 bc_experiments.py, 169, 292
 bc_kfold.py, 174, 176
 bc_rbf_svm_search.py, 183
 box_plot.py, 109
 cifar10_cnn_SGD.py, 388
 cifar10_augment.py, 135
 cifar10_cnn.py, 388
 cifar10_cnn_cat_dog_fine_ ↪tune_3.py, 416
 cifar10_cnn_model.h5, 406
 cifar10_cnn_vehicles.py, 414
 cifar10_cnn_vehicles_ ↪model.h5, 415
 feature_stats.py, 109
 iris_centroids.py, 167
 iris_data_augmentation.py, 130
 iris_experiments.py, 163
 make_shifted_mnist_ ↪dataset.py, 381
 mnist_2x2_tables.py, 297
 mnist_even_odd.py, 306
 mnist_experiments.py, 186, 187, 297
 mnist_experiments_base_ ↪lr.py, 272
 mnist_nn_experiments.py, 259, 261
 mnist_nn_experiments_ ↪init.py, 280
 mnist_nn_experiments_ ↪L2.py, 276
 mnist_nn_experiments_ ↪momentum.py, 278
 mnist_nn_experiments_ ↪samples.py, 274
 mnist_pca.py, 195
 multilayer_perceptron.py, 267
 nn_iris_dataset.py, 217
 nn_iris_evaluate.py, 219
 nn_iris_mlpclassifier.py, 221
 numpy_speed_test.py, 56
 transfer_learning.py, 406
pliki
 .csv, 73, 74
 .npy, 74
 dźwiękowe, 423, 427
 .wav, 421, 425
 graficzne, 77
 .jpeg, 76
 .png, 76
 HDF5, 27, 357
 płaszczyzna, plane, 157
 maksymalnego marginesu, 160
 pochodna, derivative, 227
 cząstkowa, partial derivative, 237
 obliczanie, 238
 funkcji ReLU, 242
 podział danych, 172
 pojemność, capacity, 91
 pole recepcyjne, receptive field, 339
 porzucanie, dropout, 253
 PPV, positive predictive value, 295
 PR, precision-recall curve, 314
 prawdopodobieństwo, *Patrz także* rozkład prawdopodobieństwa rotacji obrazu, 137
 wystąpienia cechy, 149
 precyzja, precision, 249, 397
 procesory graficzne, graphics processing unit, GPU, 33
 programowanie kwadratowe, quadratic programming, 160
 propagacja wsteczna, backpropagation, 225, 235, 236, 240
 próbna, sample, 28
 samowsporna, bootstrap sample, 156
 przekształcenia obrazu, 134
 obrazu PIL w tablicę, 137
 tablicy NumPy w obiekt, 137
 przestrzeń
 cech, 141, 142, 143
 nazw, namespace, 51
 przesunięcie czasowe, time shifting, 424
 przetrenowanie, 156, 248
 przykłady mylące, confuser, 91
 punkt siodłowy, saddle point, 233
 Python, 34, *Patrz także* NumPy
 białe znaki, 35
 funkcje, 49
 idiomy, 137
 instrukcje, 35
 struktury danych, 36
 sterowania, 43
 zmiennne, 36

R

radialna funkcja bazowa, RBF, 161, 182
regresja liniowa, linear regression, 87
regularyzacja, regularization, 126, 225, 248, 251, 445
 L2, L2 regularization, 252, 275
reguła łańcuchowa, 237, 238
 dla pochodnych, 236
rekurencja, recursion, 153
RGB, red, green, blue, 76
RNN, recurrent neural networks, 459
ROC, receiver operating characteristics curve, 304
rozgłaszanie, broadcasting, 69
rozkład prawdopodobieństwa, probability distribution, 31
 a posteriori, 146
 a priori, 89, 146
 Gausa, Gaussian distribution, 31
 główny, parent distribution, 31, 89
 jednostajny, uniform distribution, 31, 89, 246
 normalny, normal distribution, 31
 wspólny, joint probability, 148
rozmiar
 grupy, 267
 minigrupy, 365
 zbioru uczącego, 365
rozstęp ćwiartkowy, 111
rozszerzanie/dogenerowanie danych, data augmentation, 124
 analiza
 głównych składowych, 130
 zestaw CIFAR-10, 133
 zestaw Iris, 127
równanie liniowe, 226

S

scikit-learn, 25, *Patrz* sklearn
segmentacja semantyczna, semantic segmentation, 346
SGD, stochastic gradient descent, 230
sieć neuronowa
 aktualizowanie współczynnika uczenia, 234
 algorytm gradientu prostego, 225, 229
 algorytm rozwiązujący, 260
 architektura, 212, 259
 funkcje aktywacji, 207, 216, 259
 implementacja, 217
 neuron, 207
 obciążenie, bias, 208, 216
 ocena uczenia w zależności od funkcji aktywacji, 264
 liczby parametrów, 266
 rozmiaru minigrupy, 270
 rozmiaru zbioru uczącego, 275
 współczynnika uczenia, 273
pełna, 213
przetrenowanie, 248
regularyzacja, 251
softmax, 214
testowanie, 221
uczenie, 221, 224–56
 aktualizowanie wag, 229
 algorytm gradientu prostego, 225
 algorytm SGD, 230
 dobór wartości początkowych, 229
 epoka, 230
 funkcje aktywacji, 259, 261
 funkcje straty, 243

inicjalizowanie wag, 246, 279
kończenie uczenia, 233
klasa MLPClassifier, 258
kolejność cech, 284
porzucanie, 253, 254
propagacja wsteczna, 235, 236
przetrenowanie, 248
regularyzacja, 248
regularyzacja L2, 275
rozmiar grupy, 267
rozmiar zbioru uczącego, 274
struktura, 259
wsadowe, 230, 231
współczynnik uczenia, 271
wyniki, 263
znajdowanie minimów, 227
wagi, 208, 216
warstwa wyjściowa, 214
warstwy ukryte, 216
węzeł, 207, 208
zestaw danych, 217
 Iris, 219, 221
 MNIST, 257
sieć neuronowa splotowa, CNN, 323
 aktywacja/pobudzenie, 346
 architektura, 329
 budowanie modelu MNIST, 354
model
 binarny, 400
 głęboki, 389
 płytki, 389
 wieloklasowy, 400
niezmienniczość przestrzenna, 324
operacja splotu, 325
 jądro, 325
 krok, 325
 przetwarzanie obrazów, 328
tryb zerowy, 327
uzupełnianie zerami, 327

sieć neuronowa spłotowa,
CNN
segmentacja semantyczna,
346
strojenie, 411
tasowanie danych, 383
uczenie transferowe, 405
w pełni spłotowa, 345, 346
mapa cieplna, 378, 382
testowanie, 374, 375
trenowanie, 371
zestaw MNIST, 371
warstwy
gęste, 331
łączące, 331, 340
ReLU, 330
spłotowe, 331, 333, 336,
340
spłotowe pełne, 344
spłotowe wielokrotne,
339
spłaszczające, 331
tablice
czterowymiarowe, 331
w pełni połączone, 343
wczytywanie danych, 352
wyznaczanie klas pojazdów
i zwierząt, 395
zestaw danych CIFAR-10,
386
sieci
generatywne sieci
przeciwstawne, GAN, 458
rekurencyjne sieci
neuronowe, RNN, 459
skalar, 29
sklearn, 25, 76, 115, 163, 409
drzewo decyzyjne, 152
ostrzeżenia, 263
wizualizacja, 349
współczynnik tolerancji, 160
zestaw danych
Breast Cancer, 117
Iris, 114
słownik, dictionary, 42
softmax, 214

spektrogram dźwięku, 440
spłot, convolution, 325
jądra z obrazem, 325
standaryzacja, standardization,
95
statystyka opisowa, descriptive
statistics, 30, 31
statystyki, 109
stochastyczny spadek wzdłuż
gradientu, *Patrz* algorytm
SGD, 230
strategia
jeden na jednego, 192
jeden na resztę, 192
strojenie, fine-tuning, 412
klasyfikatora k-NN, 179
lasu losowego, 180
maszyny SVM, 181
modelu, 416
struktura
danych
krotka, 42
lista, 38
słownik, 42
tablica, 55
sieci neuronowej, 212, 259
sterowania, control
structures, 43
studium przypadku, 421
klasyfikowanie cech
dźwiękowych, 430
modele klasyczne, 430
sieć CNN, 434
sieć neuronowa, 432
klasyfikowanie
spektrogramów, 443
spektrogramy, 439
styczna, tangent, 227
SVM, support vector machine,
157
swoistość, specificity, *Patrz*
wskaźnik TNR, 294, 397
sygnały, 208
symbol
sumy, 148
iloczynu, 148
sztuczna inteligencja, SI, 20

Ś

średnia, 30, 94
harmoniczna, harmonic
mean, 301
środkowanie wokół średniej,
mean centering, 94

T

tablica, array, 55, 58
dane wejściowe, 72
dane wyjściowe, 72
definiowanie, 59
indeksowanie, 64
trójwymiarowa, 61
użycie wielokropka, 68
wykrawanie wycinków, 65,
68
technologia CUDA, 33
tensor, tensor, 29
TensorFlow, 25
test
parametryczny, parametric
test, 32
nieparametryczny,
nonparametric test, 32
statystyczny, statistical test,
32
U Manna-Whitneya, 32
testowanie
modeli klasycznych, 163
modelu, 418
TNR, true negative rate, 294,
397
TPR, true positive rate, 294,
397
transformata Fouriera, Fourier
transform, 439
transpozycja, 160, 242
t-SNE, 349
twierdzenie Bayesa, 146
typy danych NumPy, 60

U

- Ubuntu, 26
- uczenie
 - bezprzykładowe, zero-shot learning, 202
 - głębokie, deep learning, 14, 20
 - kilkuprzykładowe, few-shot learning, 202
 - kompleksowe, end-to-end training, 349
 - maszynowe, 20, 139–61
 - algorytm k najbliższych sąsiadów, k-NN, 144
 - algorytm najbliższego centroidu, 140
 - drzewa decyzyjne, 150
 - lasy losowe, 155
 - maszyny wektorów nośnych, SVM, 157
 - naiwny klasyfikator Bayesa, 146
 - nadzorowane, supervised learning, 20, 86
 - nienadzorowane, unsupervised learning, 20, 458
 - przez wzmacnianie, reinforcement learning, 20, 458
 - transferowe, transfer learning, 202, 405
 - wsadowe, batch training, 230, 231

W

- waga, weight, 208, 216
 - aktualizowanie, 229
 - inicjalizacja, 279
 - Glorota, 247
 - He, 247
 - schematy, 281
 - zanik, 252

- wariancja, variance, 30
- warstwa
 - gęsta, 331, 349
 - łącząca, 331, 340
 - ReLU, 330
 - splotowa, 331, 333, 336, 340
 - inicjalizacja, 340
 - poła recepcyjne, 339
 - pełna, 344
 - wielokrotna, 339
 - splaszczająca, 331
 - w pełni połączona, 343
 - wyjściowa, 214
- warstwy
 - ukryte, 216
 - usuwanie, 417
- wartości
 - dyskretne, 81
 - kategoryzujące, 82
 - logiczne, 40
 - porządkowe, 82
 - przedziałowe, 81
- wartość
 - None, 40
 - NULL, 40
 - p, p-value, 32
- wektor, 27, 56, 70
 - cech, feature vector, 81, 84, 92
 - cech dźwięku, 429
 - wierszowy, row vector, 27, 161
 - kolumnowy, column vector, 28
 - nośny, 159
 - osadzeń, 408
- wektory
 - dodawanie, 216
 - iloczyn
 - skalarny, 71
 - wewnętrzny, 29
 - zewewnętrzny, 29
 - mnożenie, 28
- węzeł, node, 206, 207
 - sygnał wejściowy, 208
 - sygnał wyjściowy, 208
 - wagi, weight, 208

- wiarygodność, likelihood, 146
- widmo mocy, power spectrum, 439
- wielokropek, 69
- wielomian, 249
- wskaźnik, metric, 287
 - AUC, area under curve, 311
 - F1, F1 score, 300
 - Giniego, Gini index, 155
 - informatywność, informedness, 300
 - nacechowanie, markedness, 300
 - odsetek prawdziwie negatywnych, TNR, 294, 397
 - odsetek prawdziwie pozytywnych, TPR, 294, 397
 - wartość predykcyjna dodatnia, PPV, 295
 - wartość predykcyjna ujemna, NPV, 295
 - współczynnik kappa Cohena, 301
 - współczynnik korelacji Matthews, MCC, 302
 - wieloklasowy, 320
 - współczynnik uczenia, 234, 271
 - aktualizowanie, 234
- wskaźniki
 - interpretowanie modeli, 297
 - obliczanie, 396
 - wykresy, 306, 310
 - wyniki, 298
 - zaawansowane, 299
 - implementacja, 302
 - wyniki, 303
- wycinek tablicy, array slice, 63
- wygładzanie Laplace'a, Laplace smoothing, 150
- wykrawanie wycinków, slicing, 65, 68

wykres
analiza PCA, 128
dwuwymiarowa przestrzeń
cech, 141–143
funkcja błędu, 358
pudełkowy, box plot, 109,
110, 116
punktowy cech, 127
t-SNE, 408
wyrażenie listowe, list
comprehension, 46

Z

zanik wagi, weight decay, 252
zbiór uczący, training set, 20
rozmiar, 274, 365
zdarzenia niezależne, 148
zespół, ensemble, 156, 449
zestaw cech, feature, 20, 28
zestaw danych, dataset, 86
Breast Cancer, 117, 168
k-krotny sprawdzian
krzyżowy, 174
macierz pomyłek 2×2 ,
293, 296
oceny modeli, 170–172,
177
randomizacja, 172

cechy, 80
CIFAR-10, 122, 386
przygotowanie, 388
rozszerzenie zestawu,
133, 135, 412
ESC-10, 422
budowanie, 422
rozszerzenie, 423–426
wstępne przetwarzanie,
427
zmniejszanie liczby
próbek, 428
etykiety, 79
Iris, 114, 162
analiza PCA, 128
drzewo decyzyjne, 152
klasyfikator najbliższego
centroidu, 167
modele klasyczne, 163
rozszerzenie zestawu,
127, 130
sieć neuronowa, 221
klasy, 79
MNIST, 119, 185, 189, 192,
351
analiza czasu działania,
192
analiza PCA, 195
dokładność modelu, 197
krzywe ROC, 311
oceny modeli, 189, 198

pełne sieci splotowe, 371
przetwarzanie wstępne,
189
sieć neuronowa
tasowanie, 197, 198, 383
tworzenie obrazów
testowych, 374
uczenie klasycznych
modeli, 185–187
wskaźniki
zaawansowane, 303
znormalizowany, 186
podział, 99
rozmiar, 91
skalowanie cech, 92
wektory cech, 80
własności, 86
znormalizowany, 168, 186
zmiana
stosunku podziału danych,
172
tonacji, pitch shifting, 424
zmiennie, variable, 37
znak
*, 335
procentu, 46
tabulatora, \t, 73
wielokropka, 68

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

UCZENIE
GŁĘBOKIE:
PRZYSZEDŁ CZAS
NA TWÓJ PIERWSZY
MODEL!

Uczenie głębokie fascynuje wielu inżynierów i praktyków. Mimo że systemy oparte na uczeniu maszynowym stosuje się w rozlicznych branżach, wciąż są uważane za niepokojącą technologię. Istotnie, w wypadku na przykład sieci neuronowych nie wiemy, czego dokładnie uczy się model. Możemy tylko ocenić, czy dobrze realizuje swoje zadanie. Wydaje się, że w sposobie pracy algorytmów uczenia głębokiego tkwi magia. Właśnie dlatego dobrze jest zająć się faktami i dowiedzieć się, na czym w rzeczywistości polega uczenie maszynowe, a zwłaszcza uczenie głębokie.

Ta książka jest przystępnym przewodnikiem po uczeniu maszynowym. Aby zrozumieć zawartą w niej treść, wystarczy podstawowa umiejętność programowania i znajomość matematyki na poziomie szkoły średniej. Znalazło się tu omówienie podstawowych pojęć i wyjaśnienie mechanizmów rządzących uczeniem głębokim. Dzięki lekturze dowiesz się, czym się charakteryzuje dobry zbiór danych uczących, jak ocenić skuteczność modelu i jak korzystać z takich modeli jak najbliższych sąsiadów, lasy losowe czy maszyna wektorów nośnych. Sporo miejsca poświęcono również sieciom neuronowym, mechanizmom ich działania i technikom treningu. I chociaż nie znajdziesz tutaj gotowych receptur, to zdobędziesz wiedzę potrzebną, by od podstaw zaprojektować działający model uczenia głębokiego.

W książce między innymi:

- budowanie dobrego zestawu danych uczących
- praca z bibliotekami scikit-learn i Keras
- klasyczne modele uczenia maszynowego
- mechanizm działania i uczenia sieci neuronowych
- modele wykorzystujące spłotowe sieci neuronowe
- przygotowanie od podstaw działającego modelu

Dr Ronald T. Kneusel uczeniem maszynowym zajmuje się zawodowo od 2003 roku, specjalizuje się w dziedzinie przetwarzania obrazów. Jego fascynacja komputerami jednak trwa znacznie dłużej, bo od 1981 roku. Obecnie pracuje w spółce L3Harris Technologies, gdzie buduje systemy uczenia głębokiego. Jest autorem popularnych książek na temat pisania kodu i uczenia głębokiego.

Helion

helion.pl

HELION SA
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
helion@helion.pl

KOD KORZYŚCI
Sięgnij po więcej ▶

ISBN 978-83-283-8859-8

9 788328 388598

Cena: 99,00 zł

